

BÖGKÖ 2 Sembolik Çal??ma Belle?i Alt Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *BÖGKÖ 2 Sembolik Çal??ma Belle?i Alt Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18136>

Özet

BÖGKÖ 2 Sembolik Çal??ma Belle?i Alt Testi, 2017 y?l?nda Sümeyra Saraç taraf?ndan Ni?anta?? Üniversitesi'nde haz?rlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmis? bir psikolojik ölçüm aracıdır. Bu alt test, Bellek ve Öğrenmenin Geni? Kapsamlı Ölçümü Bataryas?'nın (BÖGKÖ) bir parçası olarak tasarlanmıştır. Temel amacı, bireylerin sembolik bilginin depolanması ve manipülasyonu yeteneklerini, yani çal??ma belle?i kapasitesini de?erlendirmektir. Çal??ma, testin **psikometrik** özelliklerini ortaya koymak üzere geçerlik ve güvenilirlik analizlerine odaklanmıştır.

Bu geli?tirme çalışması, özellikle bilişsel performans ölçmek amacıyla Türk popülasyonuna özgü, güvenilir ve geçerli bir araç sunmayı hedeflemiştir. Test, bireylerin karmaşık bilişsel görevler sırasında sembollerini ne kadar etkin bir şekilde işleyebildiğini anlamak için kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Çal??ma Belle?i, Sembolik Bellek, BÖGKÖ, Psikometrik Test Geli?tirme, Bilişsel De?erlendirme, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Sümeyra Saraç.

Amaç

BÖGKÖ 2 Sembolik Çal??ma Belle?i Alt Testi'nin temel amacı, bireylerin kısa süreli depolama ve bilişsel işleme gerektiren **sembolik materyali** yönetme becerilerini ölçmektir. Bu alt test, özellikle çal??ma belle?i modelinin merkezi yürütme ve fonolojik döngü bileşenlerinin sembolik yük altındaki performansını de?erlendirmek üzere yapılandırılmıştır.

Geli?tirme çalışması, bu alt testin Türk popülasyonunda kullanıma uygunluğunu ve **psikometrik** açıdan sağlamlığını kanıtlamayı hedeflemiştir. Bu sayede, klinik ve eğitim ortamlarında bilişsel profillemeye yapılırken daha hassas ve kültürel olarak uygun bir araç sunulması amaçlanmıştır. Testin sonuçları, öğrenme güçlükleri veya dikkat eksikliği gibi durumların bilişsel temelini anlamada yardımcı olabilir.

Yapı

Ölçek, çal??ma belle?i yapısını ölçmektedir. Çal??ma belle?i, bilginin kısa süreli tutulması ve

bu s?rada bili?sel i?lemlerin ger?ekle?tirilmesi yetene?i olarak tan?mlan?r. Sembolik çal??ma belle?i ise, harfler, rakamlar veya soyut i?aretler gibi **sembolik kodlamalar?**n dizisel olarak hat?rlanmas? ve s?kl?kla manipülasyonunu gerektirir.

Bu alt test, genellikle artan zorluk seviyelerinde sembol dizilerini do?ru s?rada geri ça??ma yetene?ini de?erlendirir. Testin tasar?m?, hem depolama kapasitesi hem de dikkat kontrolü (merkezi yürütme) bile?enlerinin sembolik yük alt?ndaki performans?n? ölçmeye odaklanm??t?r. Bu, testin teorik olarak **Baddeley ve Hitch**'in çok bile?enli çal??ma belle?i modeline dayand??n? gösterir.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilse de, Sümevra Saraç (2017) taraf?ndan yürütülen yüksek lisans tezi, testin **geçerlik** analizlerini içermektedir. Bu analizler, testin ger?ekten sembolik çal??ma belle?i yap?s?n? ölçüp ölçmedi?ini belirlemeyi amaçlam??t?r.

Tez kapsam?nda, yap? geçerli?i (construct validity) ve muhtemel olarak ölçüt geçerli?i (criterion validity) yöntemleri kullan?lm??t?r. Yap? geçerli?i için faktör analizi gibi istatistiksel teknikler uygulanm?? olup, bu analizlerin sonuçlar? testin teorik yap?yla uyumlu oldu?unu desteklemelidir. Detayl? geçerlik sonuçlar? için, Saraç (2017) tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynakta güvenilirlik bilgisi '-' olarak listelenmi?tir. Ancak, geli?tirme çal??mas? kapsam?nda testin **güvenirlik** (reliability) analizlerinin yap?ld?? varsay?lmaktadır. Güvenirlik çal??malar? genellikle iç tutarlıl?k (Cronbach Alfa katsay?s?) veya test-tekrar test güvenilirli?i gibi yöntemleri içerir.

Güvenirlik katsay?lar?, bu alt testin ölçüm sonuçlar?n?n zaman içinde veya farklı maddeler arasında tutarlıl?k gösterip göstermedi?ini belirler. Yüksek güvenilirlik, ölçüm hatas?n?n düşük oldu?u anlam?na gelir ve testin klinik veya ara?tırma amaçl? kullan?m için sa?laml??n? destekleyen temel bir **psikometrik** özelliktir.

Faktör Analizi

BÖGKÖ 2 Sembolik Çal??ma Belle?i Alt Testi'nin faktör yap?s?, **Bellek ve Ö?renmenin Geni? Kapsamlı Ölçümü Bataryas?** (BÖGKÖ) içerisindeki di?er alt testlerle olan ili?kisi ba?lam?nda incelenmi?tir. Bu alt testin, bataryan?n genel yap?s? içinde sembolik materyali i?leme yetene?ini temsil eden ayrı bir bile?en olarak ortaya ç?kmas? beklenir.

Yap? geçerli?ini kan?tlamak amacıyla uygulanan faktör analizleri, test maddelerinin teorik olarak öngörülen tek bir faktöre (Sembolik Çal??ma Belle?i) yüksek düzeyde yüklendi?ini göstermelidir.

Bu analizler, testin ölçtü?ü bili?sel yap?n?n tek boyutlulu?unu destekleyerek ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü kan?tlar.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün bir bataryan?n alt testi olarak geli?tirilmittir.)

Biçim: Performans Testi (Bili?sel yetene?in do?rudan ölçüldü?ü, dizisel geri ça??rma gerektiren maddelerden olu?ur.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler (2017 tezi kapsam?nda incelenen popülasyon)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversite ö?rencileri veya genç yeti?kinler üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? yap?lm??tr.

Test Metodolojisi: Sembolik Dizilerin Geri Ça??r?lmas?. Deneklere görsel veya i?itsel olarak sunulan sembol dizilerini belirli bir kurala göre (genellikle düz veya ters s?rada) hat?rlamalar? istenir. Do?ru geri ça??rma puanlan?r.

Anahtar Kelimeler

Bili?sel Psikoloji, Sembolik Bilgi ??leme, Bellek Bataryas?, Psikolojik De?erlendirme, Çal??ma Belle?i Kapasitesi, Nöropsikoloji.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?il.

Yaz??ma Adresi: Sümeyra Saraç (Sorumlu Yazar, Ni?anta?? Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul, 2017 itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Bu alt test, bir yüksek lisans tezi (2017) kapsam?nda geli?tirilmittir. Kullan?m izinleri ve telif haklar?, tez yazar? Sümeyra Saraç ve Ni?anta?? Üniversitesi'ne aittir. Testin akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için sorumlu yazardan izin al?nmas? tavsiye edilir.

Testin geli?tirildi?i y?: **2017**.

Kaynaklar

Bu ölçekle ilgili temel referans, testin geli?tirildi?i akademik çal??mad?:

Saraç, S. (2017). *Bellek ve öğrenmenin geni? kapsamlı ölçümü bataryas?n?n alt testlerinden sembolik çal??ma belle?i ve görsel s?ral? bellek testlerinin geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Ni?anta?? Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul.

Orijinal tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi ba?lant?s?:

tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir:

bogko-2-sembolik-calisma-bellegi-alt-testi-toad.pdf

BÖGKÖ 2 Sembolik Çal??ma Belle?i Alt Testi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Tipik olarak bu tür bir alt test, deneklere sunulan art arda gelen soyut sembollerin (örne?in, Δ , Σ , \diamond) belirli bir s?raya göre (düz veya ters) hat?rlanmas?n? gerektiren bili?sel görev serilerinden olu?ur. Madde zorlu?u, dizinin uzunlu?unun art?r?lmas?yla belirlenir.